

samme Priis. Naar nu Capitelstænten skal sættes, da vil der være at udfinde Middektallet af disse 6 Størrelser, og vi ville da som Resultat faae 5 Rd. 1 Mk. 3 ß. Naar vi derimod ville følge den Anviisning, som er givet i Lovforslaget, da ville vi ikke faae 6, men kun 4 Størrelser, nemlig for A 5 Rd. 6 ß tilligemed Sognepræstens 5 Rd., for B 5 Rd. 1 Mk. 14 ß og for C 5 Rd. 1 Mk. 8 ß. Sammenlægges nu disse 4 Størrelser, og udbrages Middektallet, da vil Capitelstænten blive 5 Rd. 15 ß, altsaa 4 ß mindre, end den skulde være. I dette Tilfælde vil altsaa Capitelstænten blive for lav; men Forholdene kunne paa den anden Side meget let stille sig saaledes, at den bliver for høj, nemlig naar Dverestemmelsen findes Sted med Hensyn til de lavere Priiser, hvorimod den bliver for lav, naar det er i Dverestemmelse med Hensyn til de højere Sætter. Jeg anseer det derfor som nødvendigt, at den omtalte Deel af § 1 falder bort. Den erede Landsthingsmand, som har indbragt Forslaget, vil maafløe ændre det; hvis ikke, skal jeg stille Endringsforslag i saa Henseende.

Med Hensyn til Loven i dens Heelhed, da maa jeg gjøre samme Bemærkning, som er fremsat af flere foregaaende Talere, at der ikke er synderlig Træng til at gjøre nogen Forandring i det Bestaaende. At Sogneforstanderfladerne gjøre Indberetning, kan forøvrigt være meget rigtig.

Lehmann: Hvad det af den erede sidste Taler berørte Forhold angaaer, vil den Vanstælighed, han fremhævede, let kunne afhjælpes derved, at den Indberetning, i hvilken der er Samstemning mellem Sognepræsten og Sogneforstanderskabet, regnes ikke for een, men for to. Fra en anden Side derimod finder jeg det ikke tilraadeligt, at Sognepræsten og Sogneforstanderskabet afgive en fælles Indberetning; thi det vil i Virkeligheden føre til, at Sogneforstanderskabet alene kommer til at ansætte Tænten. Det vil i ethvert Tilfælde bringe Sognepræsten i et skævt Forhold til Menigheden; thi selv om Sogneforstanderskabet efter hans fulde Overbeviisning havde gjort en for lav Ansættelse, vilde han i en Sag, hvori han var personlig interesseret, vanstælig kunne gjøre

alvorlig Mobstænd, og da han dog ikke blot repræsenterer sin egen Interesse, men tillige hele den ene Side af Sagen, det vil sige Tienbetægernes Interesse, vilde disse derved paa en Maade berøves deres Stemme; man vilde altsaa falde til den modsatte Uret. Den Uret, der nu findes Sted, er man først kommen til derved, at de juridiske Embedsmænd bleve personligt interesserede i Capitelstæntens Ansættelse; saalænge dette ikke var Tilfældet, kunde man vel gjøre Indvending mod deres Sagfærdighed, men ikke mod deres Upartifshed, idet de havde et naturligt Kald til — forsaavidt de ikke ligefrem havde en bestemt Overbeviisning om, hvilken Priis der var den rette, hvad man dog maatte antage, de havde — at være Besættningens Bærgelise ligeoverfor Tienbetægernes, ligesom det naabenbart er i denne Egenskab, at dette Hverv er blevet nedlagt i deres Haand. Som sagt, en fælles Indberetning vil være utilraadelig, idet den vil bringe Præsten i et aldeles falsk Vilkaar og berøve ikke blot Geistlighedens, men alle de øvrige Tienbetægernes Interesser den Bestyrelse, som de nu have i altfor stort Maaal.

Jeg skal forøvrigt give den Oplysning, at ifølge Forhandlingerne paa den sidste Rigssag blev fra Ministeriets Side denne Sag sat i Bevægelse, Erklæringer indhentede o. s. v., og da jeg forlod Ministeriet, var det en afgjort Sag, at Forslag herom vilde blive forelagt af Regjeringen. Jeg har i sin Tid gjort mig Umage for at ordne Sagen paa en Maade, der kunde imødekomme de Ønsker, som vare gjorte gjældende fra Geistlighedens Side om ganske at blive fritagen for at have med denne Sag at gjøre, og jeg fremhæver dette, fordi man paa en Maade, der ikke kan billiges, har villet gjøre gjældende, at de geistlige Embedsmænd paa en utilbørlig Maade varetage deres egne Interesser. Det falder mig imidlertid saa vanstæligt, at jeg opgav det; imidlertid vil Arbejdet nok kunne suppleres; der foreligger idetmindste Forarbejder, hvorved det er forsøgt. Jeg troer imidlertid, at naar man for det Første vil have Tienbetægernes Interesser repræsenterede, for at den ene Geisidighed kan holde den anden Stik, og dernæst vil have Folk, som kjende disse Forhold, vil man ikke kunne undlade at